

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2To/16/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8312010589
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Bugeľ
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8312010589.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Bugeľa a sudcov JUDr. Petra Farkaša a JUDr. Emila Dubňanského na verejnom zasadnutí konanom dňa 15.05.2014, v trestnej veci proti obžalovanému O. L., pre prečin nevyplatenia mzdy podľa § 214 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Humenné sp. zn. 3T/100/2012 zo dňa 29.11.2013 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. z a m i e t a odvolanie okresného prokurátora.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Humenné podľa § 285 písm. b/ Tr. por. obžalovaného O. L., nar. X.XX.XXXX v I., trvale bytom I., V. I.. XXXX/X, spod obžaloby okresného prokurátora v Humennom, pre skutok kvalifikovaný ako prečin nevyplatenia mzdy podľa § 214 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že

ako zamestnávateľ pod obchodným menom O. L., MM-2, IČO: 37780042, so sídlom na Ul. V. I.. XXXX/X v I. doposiaľ nevyplatil mzdu za vykonanú prácu za mesiace január 2011, február 2011 a za 44 odpracovaných hodín v mesiaci marec 2011 B. C.'akovi, ktorý danú prácu vykonával na základe dohody o vykonaní práce uzatvorenej dňa 05.01.2011 a za ktorú mal ako zamestnanec nárok na mzdu v deň jej splatnosti, čím tak B. C. spôsobil škodu v sume 1.100,47 €, o s l o b o d i l ,

lebo tento skutok nie je trestným činom.

Podľa § 288 ods. 3 Tr. por. poškodeného B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., W.. A. XX, s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie okresný prokurátor. V písomných dôvodoch odvolania uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za nezákonný, ktorý vychádza z jednostranného vyhodnotenia dôkazov v prospech obžalovaného O. L..

Súd pri vyhodnocovaní dôkazov nevzal do úvahy výpoveď poškodeného B. C., výpovede svedkov M. V., T. J., Ing. M. Y., B. R., protokol Inšpektorátu práce Prešov sp. zn. IPV-37-25-2.3/P-E-24, A25-11 zo dňa 02.06.2011, správu Sociálnej poisťovne, pobočky Humenné, fotokópie časti knihy plynovej kotolne a správu Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 15.07.2011.

Poškodený B. C. vo svojej výpovedi potvrdil, že obžalovaný O. L. mu napriek tomu, že u neho slúžil 24 hodinové služby, nevyplatil mzdu za vykonanú prácu za obdobia mesiacov január, február a časť marca 2011. Na strážnici bola kniha služieb, do ktorej sa zapisovalo 8 hodín pred nástupom do služby, kto mal vykonávať nasledujúcu službu a tak táto kniha služieb nemôže obsahovať rovnaký druh písma. Taktiež sa vypisovala aj kniha spotreby plynu, kde službukonajúci strážnik opisoval hodnoty z plynomeru, ako aj hodnoty vonkajšej teploty, vnútornej teploty a na konci bol podpis strážnika, ktorý vykonal uvedené odpisy. Uvedenú knihu vo forme fotokópie poškodený doložil do vyšetrovacieho spisu. Taktiež každý strážnik počas služby vypisoval aj knihu príchodov a odchodov motorových vozidiel prichádzajúcich a odchádzajúcich z objektu, ako aj boli na strážnici pichacie hodiny, kde všetci zamestnanci firmy registrovali príchody a odchody z práce.

Svedok M. V. vo svojej výpovedi potvrdil, že pracoval ako záskok u obžalovaného O. L. v mesiacoch január a február 2011 v objekte Správy a údržby ciest M., kde v mesiaci január odrobil 240 hodín, v mesiaci február 8 služieb po 12 hodín a v mesiaci marec zopár hodín. Po svedkovi preberal služby poškodený C., ktorý mohol mať odpracovaných 250 hodín mesačne.

Taktiež svedkovia T. J., Ing. M. Y. a B. R., zamestnanci Správy a údržby ciest M. potvrdili, že poškodený B. C. pracoval v predmetnom objekte ako strážnik v mesiacoch január, február a marec 2011 v 24-hodinových službách, kde tento poškodený pravidelne slúžil spolu s O. L. a M. V..

Z protokolu Inšpektorátu práce Prešov sp. zn. IPV-37-25-2.3/P-E24,A25-11 zo dňa 02.06.2011 je zrejmé, že poškodený B. C. bol v predmetnom období vedený ako zamestnanec - člen ochrany objektov u zamestnávateľa O. L., MM-2 I.. Poškodený spolu s ďalšími zamestnancami pracoval v službách po dobu 24 hodín.

Z fotokópie časti knihy plynovej kotolne taktiež vyplýva, že poškodený C. v mesiacoch január až marec 2011 počas zmeny vykonával záznamy ohľadne stavu plynu, tlaku tepla, ako aj ďalšie skutočnosti súvisiace s plynovou kotolňou.

Zo správy Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 15.07.2011 a správy Sociálnej poisťovne, pobočky Humenné je zrejmé, že v období od 07.01.2011 do 14.04.2011 bol poškodený u obžalovaného vedený ako zamestnanec - dohodár. Taktiež z knihy evidencie služieb vyplýva, že poškodený C. v mesiacoch január, február a marec 2011 pracoval u obžalovaného L..

Navrhol preto, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Krajský súd na základe odvolania okresného prokurátora preskúmal v zmysle ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie okresného prokurátora nie je dôvodné.

Okresný súd pri odôvodnení oslobodenia obžalovaného spod obžaloby okresného prokurátora vychádzal z výpovede obžalovaného O. L., ktorý uviedol, že sa zo žalovaného prečinu necíti byť vinným. Uviedol, že poškodený B. C. u neho pracoval po dobu 6 až 7 rokov, kde nebol žiadny problém s vyplácaním odmeny za vykonanú prácu. Následne ho znovu na jeho žiadosť zamestnal a to na dohodu o vykonaní práce s tým, že sa mu ozve, ak bude potrebovať zastúpiť chlapcov, ktorí u neho pracujú. Mal vedomosť o tom, že C. poberal z úradu práce nejaký príspevok, pričom v januári 2011 mu sám poškodený podpísal, že za január 2011 nič u neho neodpracoval. Vo februári poškodený pracoval 44 hodín, v marci 2011 odpracoval 12 hodín, ktoré riadne zaregistroval a zaplatil z toho aj daň. Túto dochádzku obaja podpísali a odovzdali úradu práce alebo sociálke. Zamestnanec, ktorý bol zapísaný v zošite služieb, mal mzdu vyplatenú. Do tohto zošita sa zapisovali pracovníci, ktorí u neho pracovali na dohodu o vykonaní práce a taktiež aj tí, ktorí boli u neho v pracovnom pomere. Rozpis zmien nepripravoval, ani ho nevydával,

pretože si to medzi sebou písali zamestnaní chlapi. Okresný súd obhajobu obžalovaného vyhodnotil ako vierohodnú a pravdivú, nakoľko jej zodpovedajú aj listinné dôkazy na čl. 501-502, 550-553 trestného spisu i tvrdenie samotného poškodeného C., ktorý vo výpovedi dňa 16.01.2012 uviedol, že rozpis služieb si pripravoval sám a následne ho dal podpísať majiteľovi pri osobnom doručení do Humenného.

Výpoveď obžalovaného bola podľa názoru okresného súdu potvrdená aj výpoveďou svedka M. V., ktorý v inkriminovanom období pre obžalovaného spolu s poškodeným B. C. pracovali v objekte Správy a údržby ciest M. a navzájom si menili služby. Po príchode do služby sa zapisovali do knihy, pričom zapisovali zmenu služby. Niekedy pracovali 24 hodín, inokedy 12 hodín. Služby sa zapisovali mesiac dopredu, ale stalo sa, že niekedy si medzi sebou služby vymenili a do služby nastúpil za neho niekto iný, aj napriek tomu, že v knihe dochádzky bol zapísaný on, hoci v ten deň neslúžil. Potom však namiesto tejto osoby slúžil on, aj keď nebol zapísaný. Preto mali potom odrobený taký počet hodín, ako mali zapísaný. Stalo sa, že C. prišiel do služby na jeho zmenu opitý a vyhodil ho s tým, aby išiel domov a potom mu plánoval zmeny tak, aby mu to sedelo.

Z výpovede svedka O. L., brata obžalovaného, zistil okresný súd, že poškodený B. C. pre obžalovaného pracoval dve alebo tri služby v mesiaci január aj v mesiaci február 2011, kde za uvedené služby dal poškodenému osobne peniaze na ruku, aj keď žiadny listinný doklad o tom neexistuje. Nakoľko C. chodil do práce opitý, obžalovaný ho z toho dôvodu prepustil a vymenil strážnikov. V objekte Správy a údržby ciest M. slúžili v predmetnom období po 12 hodín. V tomto objekte v mesiaci január 2011 pracoval len svedok V., C. a M.. Kde sa nachádza kniha z kotolne však svedok O. L. nevedel uviesť. Taktiež nevedel potvrdiť, či podpis na fotokópii knihy z kotolne je jeho podpisom, pretože takéto kópie si mohol poškodený urobiť aj sám doma.

Svedok Z. C. uviedol, že u obžalovaného pracoval ako strážnik do 13.03.2012, kde v mesiaci január 2011 strážil na objekte Správy a údržby ciest v M., pričom nevedel uviesť, koľko hodín tam odpracoval. Slúžil 12 alebo 24 hodinové služby, ktoré preberal po O. L. a po ňom B., priezvisko ktorého nevedel. Nástup do služby bol v ranných hodinách asi okolo 06.00 hod. a jeho náplňou práce bolo stráženie objektu, kontrolná a obchádzková činnosť. Nespomenul si, či počas služieb stretával poškodeného C., či niečo kontroloval a zapisoval nejaké údaje. Taktiež si nespomenul na pracovníkov Správy a údržby ciest M..

Svedok B. M. uviedol, že u obžalovaného pracoval od septembra 2010 do marca 2012, kde strážil v Technických službách I., T. M., ako aj v objekte A. ciest M.. V ktorom objekte strážil v mesiaci január 2011 až marec 2011, nevedel uviesť. Predloženú evidenciu služieb prevádzky Správy ciest M. nevidel, nevedel uviesť ani kto údaje do tejto evidencie vypisoval a ani sa nepamätal na to, aby v mesiaci január, február a marec 2011 neprežité v tomto objekte pracoval. Poznala iba mená L., C. a C.. V objekte správy a údržby ciest pracoval len na záskok.

Svedok Ing. M. Y. - pracovník Správy a údržby ciest v M. uviedol, že spoločnosť obžalovaného v inkriminovanom období zabezpečovala i vykurovanie v objekte Správy ciest M., teda od roku 2011 zabezpečovala obsluhu SBS aj obsluhu kotolne uvedeného objektu spoločnosť obž. L.. Pre spomínaný objekt sa viedlo viacero evidencií - kníh, a to výjazd a príjazd vozidiel na stredisko, striedanie služieb, kniha kotolne, v ktorej sa zaznamenávala vonkajšia a vnútorná teplota, tlak a teplota v kotloch, spotreba plynu. Pokiaľ mali vlastných kotolníkov, tieto údaje zaznamenávali oni, ale neskôr tieto údaje zapisovali pracovníci SBS-služby. Ďalej svedok uviedol, že v stredisku v tom čase pracovali O. L., M. V. a B. C., ktorého v práci videl častejšie ako mal, na čo C. odpovedal, že väčšinou zastupuje O. L..

Svedok B. R. uviedol, že poškodeného viackrát na pracovisku v M. videl, jeho výpoveď však zmenu služieb, prípadne vzájomné zastupovanie zamestnancom neobjasnila.

Samotné zastupovanie a výkon práce v objekte SaÚC M. bližšie neozrejmil ani obsah svedeckej výpovede M. C., ktorý v mesiaci január a február 2011 v uvedenom objekte pracoval. Nevedel uviesť, či v týchto mesiacoch, ako aj v mesiaci marec 2011 pracoval ako SBS - kár poškodený B. C., lebo sa s ním nestriedal a ani ho nestretával.

Z výpovede svedka Ing. T. J., dispečera spoločnosti Správy a údržby ciest M. zistil okresný súd, že tento pozná strážnikov, ktorí strážili objekt SaÚC M.. S určitosťou potvrdil, že v mesiaci január a február 2011 v ich objekte pracoval aj poškodený B. C., ktorého tam stretával. Uviedol, že v tomto objekte pracovali O. L., M. V. a B. C.. C. tam slúžil len zriedka.

Ďalej okresný súd vychádzal z listinných dôkazov, najmä z dohody o vykonaní práce zo dňa 05.01.2011, z ktorej vyplýva, že poškodený B. C. mal na základe tejto dohody v čase od 07.01.2011 do 31.12.2011 zastupovať členov ochrany objektov v čase dovoleník, PN, kultúrnych, športových podujatí a festivalov podľa potreby s rozsahom práce do 350 hodín ročne s miestom výkonu práce M. a I..

Dohoda o vykonaní práce bola ukončená dňa 14.04.2011.

Zo znaleckého posudku Ing. Z. E., znalca z odvetvia daňovníctvo a účtovníctvo je zrejmé, že spoločnosť O. L., MM 2 vykázala za rok 2010 zisk pred zdanením vo výške 6.946,89 eur. Za obdobie mesiacov január až apríl 2011 vykázala účtovná jednotka zisk pred zdanením a započítaním odpisov investičného majetku vo výške 11.154,15 eur. Finančné toky účtovnej jednotky výrazne ovplyvňujú dotácie pokladne a nedaňové výdavky. V období od 12/2010 do 04/2011 spoločnosť O. L., MM2 disponovala dostatkom finančných prostriedkov na úhradu dlžnej sumy.

Okresný súd vzhľadom na vyššie uvedené dôkazy, ako aj na ďalšie dôkazy, ktoré vykonal na hlavnom pojednávaní potom dospel k záveru, že opierajúc sa svedeckú výpoveď M. V., ktorý potvrdil že hoci služby boli naplánované vopred a boli ním podpísané, v skutočnosti za neho slúžila iná osoba, pričom o tejto skutočnosti obž. L. nevedel, lebo ho o tom neinformovali, mal súd za to, že obžalovaný nemal, resp. nemusel mať vedomosť o tom, koľko poškodený B. C. v jeho spoločnosti aj v skutočnosti odpracoval. Napokon ani svedok C. si na poškodeného nespomenul a taktiež si nepamätal, či niečo kontroloval alebo zapisoval. Hoci svedkovia Ing. Y., R. a T. J. videli poškodeného B. C. v objekte SaÚC M., nebolo žiadnym hodnoverným spôsobom preukázané, že tam pracoval aj v dni 01.01.2011 a 04.01.2011, teda dokonca ešte aj pred samotným uzavretím dohody o vykonaní práce zo dňa 05.01.2011, podľa ktorej mal poškodený s výkonom práce začať až od 07.01.2011. Aj keď poškodený pred uzatvorením dohody o vykonaní práce zo dňa 05.01.2011 v spoločnosti obžalovaného pracoval bez zmluvného základu, teda bez akejkoľvek dohody o vykonaní práce alebo pracovnej zmluvy a v objekte SaÚC M. sa i napriek tomu zdržiaval, k vzniku pracovného pomeru alebo obdobného pracovnoprávného vzťahu nedošlo, čím je vylúčená trestná zodpovednosť obžalovaného za trestný čin nevyplatenia mzdy podľa § 214 ods. 1 Tr. zák., Súd mal ďalej zato, že konanie obžalovaného nenaplnilo vyššie uvedenú skutkovú podstatu trestného činu, ktorá si vyžaduje, aby zamestnávateľ nevyplatil svojmu zamestnancovi mzdu, na ktorú mal zamestnanec evidentne a bez rozumných pochybností nárok, čo v danom prípade preukázané nebolo, lebo aj Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v M. poškodený B. C. dokonca sám dokladoval, že za mesiac január 2011 na základe dohody o vykonaní práce zo dňa 07.01.2011 nemal príjem, resp. jeho hrubá a čistá mzda je 0,- eur, čo je jednoznačné z listinného dôkazu, ktorý sa nachádza v trestnom spise. Aj keď podľa správy Inšpektorátu práce Prešov zo dňa 15.07.2011 vyplýva, že poškodený B. C. pre obžalovaného pracoval na základe dohody zo dňa 05.01.2011 s nástupom od 07.01.2011 do 31.12.2011 a podľa predloženej knihy evidencie služieb doloženej zamestnávateľom pracoval už dňa 02.01.2011, tak pracoval bez pracovnej zmluvy. Ďalej súd uviedol, že sporné mzdové nároky zamestnanca v prípade skončenia pracovného pomeru, kedy zamestnávateľ vyplatí svojmu zamestnancovi mzdu vo výške, ktorá je podľa neho oprávneným nárokom zamestnanca, ale zamestnávateľ je iného názoru, je typickým pracovnoprávnym sporom medzi zamestnávateľom a zamestnancom, ktorý patrí do kompetencie občianskoprávných súdov. Ich riešenie zo strany orgánov činných v trestnom konaní by znamenalo suplovanie činnosti civilných súdov.

Krajský súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, odvolania okresného prokurátora ako aj dôkazov, ktoré predchádzali vyhláseniu napadnutého rozsudku dospel k záveru, že v predmetnej veci sú dve skupiny dôkazov.

Na jednej strane je skupina dôkazov, ktorá svedčí o tom, že poškodený u obžalovaného nepracoval v takom rozsahu, v akom uvádzal poškodený, na druhej strane je tu skupina dôkazov svedčiacich o tom, že poškodený v dňoch, ktoré mal vykázané v knihe služieb, bol v práci u obžalovaného. Samotný obžalovaný nepopiera tú skutočnosť, že za pracovné dni, ktoré uznal a ktoré mal poškodený u neho odpracovať, mu vyplatil mzdu, o čom svedčí aj výpis zo sporožirového účtu A. C., manželky poškodeného, z ktorého je zrejmé, že na tento účet bol vložený vklad zo strany obžalovaného vo výške 200,- eur.

Zostáva teda spochybnená zostávajúca časť nároku poškodeného a z vykonaných dôkazov nie je možné preukázať, či poškodený v objekte Správy údržby ciest M. v skutočnosti tieto dni aj odpracoval.

Krajský súd ďalej poukazuje na tú skutočnosť, ktorú uvádzal vo svojom odôvodnení rozhodnutia aj okresný súd, že pokiaľ by aj bolo preukázané, že časť mzdy nebola poškodenému zo strany obžalovaného vyplatená, je potrebné uviesť, že sporné otázky, ktoré vyplynú zo vzájomného súkromnoprávneho vzťahu a ktoré sa týkajú porušenia tohto vzťahu, majú byť riešené súdmi v civilnom konaní, nakoľko orgány činné v trestnom konaní a ani súd v trestnom konaní nie sú oprávnené nahrádzať ich činnosť. Práve súdy v civilnom konaní zákonodarca povoláva k tomu, aby rozhodovali všetky sporné otázky, ktoré vyplynú zo súkromnoprávnych vzťahov, a ktoré sa nevymykajú bežne sa vyskytujúcim obdobným prípadom.

Trestné právo je možné použiť len v prípadoch, ktoré možno označiť za závažné excesy zo súkromnoprávnych vzťahov, ktoré už zjavne presahujú ich rámec. Len takému striktnému prístupu totiž zodpovedá to, že trestné právo má byť uplatňované len ako najkrajnejší prostriedok k postihu typovo najzávažnejších prípadov porušenia práva a tam, kde prostriedky iných právnych odvetví už nie sú účinné, čo je zásada subsidiarity trestnej represie, tzv. princíp ultima ratio.

Prostriedky trestného práva nie je možné využiť len preto, že subjekt, ktorý sa cíti v práve, celkom rezignoval na ochranu, ktorú mu majú poskytnúť súdy v civilnom konaní, ako je neprípustná a v súčasnej dobe zaužívaná prax, že sa štandardné civilné vzťahy riešia na úkor jedného účastníka prostriedkami trestného práva, pretože týmto spôsobom dochádza k nerovnému postaveniu účastníkov vo vzájomných záväzkových vzťahoch.

Krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti v súlade s názorom okresného súdu a poukazujúc na dôvody rozhodnutia tohto súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje, dospel k záveru, že konanie obžalovaného nemožno hodnotiť ako trestný čin, resp. prečin, preto správne rozhodol okresný súd, keď obžalovaného spod obžaloby okresného prokurátora v zmysle ustanovenia § 285 písm. b/ Tr. por. oslobodil, nakoľko skutok nie je trestným činom.

V súlade so zákonom je aj rozhodnutie okresného súdu, keď poškodeného B. C. s jeho nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie. Rozhodnutie krajského súdu a taktiež aj rozhodnutie okresného súdu však nebráni poškodenému, aby si svoje práva tak, ako je to uvedené vyššie v tomto rozhodnutí, uplatňoval prostredníctvom civilných súdov.

jednohlasne

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.